

UŽSIENIUOSE:
metams 9 rb.; 9 mėnesiams
6 rb. 80 k.; 6 mėnesiams
(pusmečiui) 4 rb. 60 k.; 3
mėnesiams 2 rb. 35 k.; 1
mėnesiui 80 kap.

SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.

Lietuvių Balsas

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Sapery g-lė.
n. 9. b. 9. Telef. 286—46.
REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. dieną
ligi 4 val. vakaro.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II. *Alp 26 07* Petrapilis. Birželio 23 d. 1916 m.

PATIKRIN
1952

N° 47 (76).

Nauja Lietuvių progimnazija Jaroslavlėje.

Birželio 2 d. š. m., „Žiburio“ Draugijos rūpesčių gauta leidimas atidaryti Jaroslavlėje lietuvių pagėgėlių bernaičių ir mergaičių bendra keturių klasių mokyklą, su teisėmis aiškinti mokslo dalykus, kai kuriuos išskyrus, lietuvių kalba.

Mokslo kursas bei programa lygi valstybinių vyrų progimnazijų.

Kandidatai—tės priimami į visas keturias klases ir prieklasį.

Stojamieji egzaminai prasidės rugpjūčio 10 d. s. kal.

Iš kitų mokyklų bus priimama be egzaminų, bet su prideramu liūdymu. Norintieji—čios stoti į šią progimnaziją, tepaduoda (jū tėvai, globėjai arba patys) prašyma, pridėdami metrikus, kas turi, mokslo ir daros paliūdymą. Neturtingiems mokslas ir laikymas dovanai.

Adresas: ЯРОСЛАВЛЬ, Романовская ул. № 44.

Завѣдующему Литовской прогимназіей.

1337—3

„Žiburio“ D-jos Pirmininkas kun. M. Gustaitis.

„Lietuvių Balso“ skaitytojams.

Kieno prenumerata baigiasi liepos 1 d., prašome pasiskubinti užsimokėti antram pusmečiui, kad nesutrukdytų laikraščio siuntinėjimas

Nuo liepos 1 d. ligi metų galui „Lietuvių Balso“ kaina 2 rub. 60 kap.

Adr.: Petrograd, Sapernyj per. 9--9, tel. 286—46.

„Lietuvių Balsui“

Petrapilis, birželio 23 d.

Tautos ypatybės ir jos dvasios kultūra auklėjimo dalyke.

Iš savo jaunų dienų atsimenu štai kokį pasikalbėjimą, kurį esugirdėjęs, viešėdamas pas ukininką.

Kalbama apie obelų ir kriaušių skiepijimą. Inteligentas pasatoja skaites, galima esą ir alksniui kriaušes ugis pridiegti—alksnis nešą vaisius, tik, tiesa, kriaušės esančios aitrūs, negardžios.

—Kriaušės negardžios o iš tokio alksnio tai jau ir klumpių tikrai nepasidarysi,—atsiliepia vienas rimtas ukininkas. Kiti jam pritaria, ir niekas neketina bandyti tokiu būdu kriaušių manyties.

Šitas pasikalbėjimas atina man dažnai į galvą, kai žiūriu į mūsų einančią mokslo jaunuo meną. Ir man ne kartą rodosi, jog iš mūsų vaikų alksnių dažnai bandoma kriaušių manyties, ir bijom, kad iš tos rūšies nauja—kriaušių dorų vaisių nesusi-
lauksim, o alksniai taip gadinami, kad ir klumpėms vargu bus tike.

Iš ano ukininko pasakymo aišku, mūsų žmogaus protas iš alksne-
na alksnio. Žinodami, jog ge-

rai auginant iš alksnio galima ir la-
bai gražaus, daug kam tikusio me-
džio sulaukti, bet kriaušių iš to me-
džio nereikia manyties. Kriaušėms
vesti yra kitas, tam tikras medis. Va-
dinasi, geru auginimu gali tobulinti
tas ypatybės, kurios, medžio prigim-
tos; norėdamas pridiegti jam sveti-
mą ugį, nesuteiksi visų kito medžio
ypatybių, tik jį patį sugadinsi, pada-
rysi daug menkesnį už nepridiegtą.

Taiku šita protavima į vaiko
auklėjimą ir manau: nė kokių auklė-
jimų iš ruso nepadarysi tikro vokie-
čio, iš prancūzo-anglo ir t.t. Suteiksi
elgimosi formų, kai kurių protavimo
formų, bet tik formų, t. y. suteiksi
tik panašumo, bet, sakysim, angli-
auklėtas prancūzas tapo blogu angli-
jo prigimtoms dvasios ypatybėms
truks gyvumo, naturalumo, tikrumo.
Taip pat iš vieno temperamento ne-
padarysi kito, pazitista, šaltaproti,
neišauklėsi poetu, dailininku.

Pedagogijos uždavinys—ne teikti
naujų ypatybių, neturinčių auklėja-
mame asmenyje diego, bet padėti iš-
sivystyti ir tobulėti toms, kurios jo
prigimtos. Kalbama, žinoma, apie ypa-
tybes tobulintinas.

Prigimtos ypatybės esti individinė-
s (asmeninės) ir rasinės (bendros
visai rasei, tautai). Arba, gal tikriau
pasakius, individinės vaikų ypatybės,
kiekvieno kitokios, tur bendrą tą, ką
jiems bendra tautos kilmė paveldėji-
mo keliu yra suteikusi.

Taigi į tai, ką tautos kilmė naums
ir mūsų vaikams yra davusi, peda-
gogų, mus ir mūsų kai kurių vaikų
mokiusių ir auklėjusių, nebuvo atsi-
žūrima. Ir ne dėl to taip buvo, kad
tautos reikšmė auklėjimo reikale pe-
dagogams nebūtų buvusi pažįstama.
Į ją tik nebuvo atsižvelgiama—kas
dar mažesnė nelaimė, arba su ja bu-
vo stojama į kovą, bandoma dildyti-
naikinti. Taip darė svetimos kilmės
pedagogai, bet darė, deja, ir musi-
škiai, patys su savo kilmės ypatybė-
mis kovodami, stengdamiesi jomis at-
sikratyti.

Kalbu čionai apie tuos negausin-
gus lietuvių kilmės pedagogus, ku-
riems dar prieš 1905 m. buvo lei-
džiama sava jaunuomenę mokyti au-
klėti. Jie dirbo nepaprastose aplinky-
bėse, patys buvo tų aplinkybių ver-
gai—jiems to nė prikišti negalima.
Taigi tik faktą konstatuoju.

Bet aplinkybės gerokai persimai-
nė. Kaskart vis daugiau gauname
progos patys mokyti, auklėti savo ka-
jaunuomenę. Patys jaučiamės paliove

nėrėsi iš savo kailio, dabinegi sveti-
mais rūbais, pradėję stiprinties sava-
duona. Tečiau auklėdami jaunuome-
nę, kur prie to gauname prieiti, kaip
man bent rodosi, su mūsų kilmės
ypatybėmis, su mūsų tautos dvasios
kultūra maža ir dabar tesiskaitome.
O nesiskaitom dėl to, kad tų ypaty-
bių nepažįstame, jų dar sučiuopti
nemokame. O reikės, būtinai reikės
pažinti, sučiuopti. Ir šiandien jau me-
tas pradėti tuo rūpintis, bent tas
reikalas aiškėn kelti. Taigi šituo
straipsneliu ir norėčiau šiam reikalui
savo skatiką mesti.

Kiekviena tauta turi savo ypaty-
bių, kurios ją skiria nuo kitų tautų.
Imkim temperamentą. Paskirstykim,
sakysim, vokiečius, anglus, prancū-
zus į tiek pat kategorijų tempera-
mentu ir sulyginkim šiu trijų sangvi-
nikus ar cholerikus; pamatysim, jog
tarp tos pačios kategorijos prancūzo
ir anglo, arba prancūzo ir vokiečio
bus didelis skirtumas. Tiek paėmę
temperamentą, tiek kitas ypatybes,
galim pasakyti, jog yra kažkas an-
glo, prancūzo ir vokiečio dvasioje,
kas žmones tos pačios tautos artina,
padeda jiems vienas kitą suprasti,
kartais ir be žodžio, ir antra vertus
—skiria žmones įvairiomis tautomis.

Tokių tautų, kaip anglai, prancū-
zai, vokiečiai, rusai, ypatybės mes
kiekvienas galime šiaip taip išdėsty-
ti, apibūdinti, bet kai reikėtų grėta
su anomis tautomis apibūdinti savo-
ji, man radosi, turėtume gerokai vargo.

Dar svarbesnis dalykas. Kiekvie-
na tauta, ar ji augštesniame, ar žem-
esniame laipsnyje laikoma, tur sa-
vo dvasios kultūrą. Ta kultūra, am-
žių nukalta, išdailinta, bendra visai
tautai, visos jos branginama, nuolat
tautai augant tobulinama. Ji tautos
dvasios ypatybių produktas ir tautos
gyvenimo šaltinis. Tauta savo dvasi-
os kultūros negali išsižadėti, pati
nepažuvusi, t. y. nepaliovusi gyventi
kaip tauta.

Ir mes lietuviai neabejojamai tu-
rime savo dvasios kultūrą, kaip man
rodosi, nemenkos dargi vertės. Ne-
turim jos raštu, neturim kitais doku-
mentais, bet turim, nes kitaip tauta
nebūtų ištvėrusi per tiek sunkių am-
žių, nebūtų ištvėrusi be galo skau-
džių smūgių ir pasikesinimų iš ša-
lies; būtų senai ištirpusi svetimos
bangose, įėjusi į jas žemesniuojų gai-
valu. To nebuvo ir nėra, vadinasi:
po mūsų rudinėmis tūno tvirta ne-
menkos vertės dvasios kultūra. Tik
mes inteligentai, tariamieji tų rudinė-
tųjų vadai, ją, tą mūsų rudinėtųjų
dvasios kultūrą, maža, labai maža
tepažįstame. Maža tepažįstame ir ne-
sistengiame pažinti.

Lyžtelėję svetimų kultūrų, ar daž-
niau jų naujadarių, dar neįtirpusių į
anų kultūrų kūną, skubinančios pri-
diegti naujadarius savo tautai,
surasti formas, kokia
kad mūsų tautos
itų, suvirtų.
au so-

vom jos dvasią, brukdami svetimas
jai ypatybes. Mūsų rudinių devėto-
jai ir tokių ne labai norėdavo pri-
pažinti savais: tokios pat veido da-
lys, kokias iš mūsų gavę, tik kaž
kokie svetimi ruožai juos iškraipe,
svetimas akių žvilgėjimas matyti.

Geresnieji fizijonomistai pamatė,
kame yra mūsų inteligentų nepasise-
kimas: Jauniai, Kriaušaičiai, Rygi-
škių Jonai ir kiti šoko ieškoti vaisto,
kaip veido nauji ruožai pašalinus,
tikrasis gymis jam sugrąžinus. Ėmėm
vartoti jų vaistą—pagėrėjo: jau ga-
lim savo veidu arčiau prieiti prie
savųjų.

Bet kartu su veidu buvom nustoję
ir savo vidaus ypatybių, to neužčiuo-
piamo ryšio tarp tėvų ir vaikų, kurs
verčia tėvus spausti prie širdies sa-
vo vaikus pripažinti juos savo ipė-
diniais, pavesti valdyti ir didinti sa-
vo turtus. Nustojom savo dvasios
kultūros ir beveik nejučiam, nema-
tom ją esant, nepažįstam ir nepri-
pažįstam. Dėkui Kriaušaičiui, Rygi-
škių Jonui ir kitiems jų pasekėjams,
kad padeda valyti veidą nuo sveti-
mų ruožų, stengiasi pašalinti sveti-
mą akių blizgėjimą. Bet trūksta dar
naujų gydytojų, kurie iškels aiškėn
mūsų vidaus ęsybę, mūsų tautos dvasi-
os kultūros elementus, nušvies jų
sintezę, pamokys vertinti mūsų kul-
tūros brangenybes, jomis naudoties
toliau tai kultūrai tobulinti, kelti.

Tuomet ir mes pedagogai pasi-
darysim saviesiems savi, busim tik-
ri vyresnieji, šviesesnieji to paties
burio nariai, tikri pedagogai auklė-
tojai. O tuo tarpu mes pedagogai
nesuvažionė, ką duoda ta kultūra
sodiečių vaikams paveldėjimo keliu
ir pirmiausia, prieš stojant į moky-
klą, jų amžiaus metais. Dėlto moky-
klose lietuvių vaikams esame kuone
taip pat svetimi, kaip ir kitų tautų
mokytojai. Taigi, kaip auklėtojai,
maža kuo už juos tinkamesni...

Gal tie išvedžiojimai apie dvasios
tautos kultūrą ir kitas ypatybes ne-
turi auklėjimui didelių vertės, gal
tai tik teorija, atitraktiniai prota-
vimai? Imu pavyzdį iš gyvenimo.
Mano pastebėta įspūdis mano gim-
naitės, kuri mokėsi vidurinėje moky-
kloje vokiečių tarpe. Mokytojas
vokietys—pabrėžiu—rusiškai, taigi
visoms lygiai svetima kalba, prakalbą
į klasę dėl kažkokio atsitikimo, sa-
kysim, bara mokines. „Mane,—pasako-
josi gimnaitė,—juokai ėmė iš to, ką
ir kaip jis kalbėjo, o mano draugės
klausėsi akis špatusios, kuone apsiša-
rojo“. Vadinasi, į savašias pataikė
prabilti, mokėjo jų dvasioje rasti jau-
trią vietą, o svetimos kultūros mo-
kinėms tie patys žodžiai nepadare
įspūdžio, neįėjo perniek. Panašių pa-
vyzdžių, man rodosi, rasime beveik
kiekvienas mes, atsiminę savo mo-
kslo metus, kokį prancūzų ar vokie-
čių kalbos mokytoją, arba gal ir se-
nųjų kalbų mokytoją čėką. Ar ne-
tiesa, kokie jie buvo juokingi, nors
savo tautiečių kai kurie neabejoja-
mai buvo teikiami, kaip rimti žmo-
kai jie vėl karto

gams gal labiau dar, kaip kitų specijaliųjų žmonėms.

Bet kur tų mūsų dvasios kultūros elementų ieškojimą, kokiais keliais juos rinksime? Šiam reikalui tinka, mano nuomone, tie patys šaltiniai, kuriais naudotasi kalbos dvasiai iškelti. Ieškojimą jos dainose, pasakose, patarlėse, legendose ir gyvame gyvų žmonių žodyje, ypačiai nusiklausydami, ką senesnieji sako įvairius gyvenimo faktus. Rinksime medžiagą, taisydamys dirvą, kaip ir kalbos gydytojams kad renkama, taisoma. Kas, kaip ir kas taisė ir rinko, čionai neminėsiu: reikėtų įvardinti visą eilę garsių ir negarsių darbininkų, tokių kaip Kuršaitis, Šleicheris, Baranauškas, Jaunius ir tokių kaip Zemaitė (ne kaip rašytoja), Slančauskis, ir daugelis kitų, kurie dažniausiai kitą kurį tikslą turėdami, tačiau artino momentą, kada galima bus stačiai pasistatyti tikslas—išskirti, išaiškinti mūsų kalbos dvasią.

Ir mūsų dvasios kulturai išskirti, išaiškinti jau be abejojimo šis tas paruošta, padaryta. Turim dainų, pasakų, patarlių rinkinių—reikia tik papildyti, šiam tikslui sutvarkyti. Yra rašiusių apie etikos ir estetikos elementus mūsų dainose ir t. t. Reikia tik toliau varyti tas darbas, o atsiras, kas tą rengiamąjį darbą suvartos, plačiau dalyką apims, vyriausias linijas išves.

Tuomet ir tikslai tuomet rasim bendro pamato mūsų srovėi darbui, kurios dabar, ant svetimų, pagrindų stovėdamos, viena kitai taip priešingos, viena kitą neguoja. Tik tuomet nebus tuščias žodis, „sava mokykla“, tik tuomet nebus vistik, kas mūsų vaikus moko—ar svetimas žmogus, ar svetur nukrypęs, savo tautos dvasia nusikratęs lietuvis, ar pedagogas, savo tautos dvasiai, jos dvasios turtais artimas.

Kalbu šitaip ne tautos išdidimo, tik pamatinio pedagogijos principo vedamas; mokytojas auklėtojas ir mokinių auklėjamasis tur būti viens antram artimi, artimi ypač tautos dvasios kultūra. Tuomet savame mokyklos tie nenormalieji santykiai tarp mūsų auklėtojų ir auklėjamųjų pagalvius pačių auklėtojų ir auklėjamųjų tarpe, kurie tiek nemalonumų daro dabar ir vieniems ir kitiems.

Pr. Mš.

Valstybės Dūma.

Birželio 16 d. posėdis.

Svarstomas blaivybės įstatymas. Valst. Dūmos nuomone, reikia užginti ne tik degtinė pardavinėti, bet alus ir vynas. Šito įstatymo Dūma šiandien dar nepabaigė žiūrėti, baigs kitą dieną.

Po blaivybės įst. Dūma kalbėjosi del žemiečių viršininko Fiodorovo darbu. Tą dalyką inėse darbo kuopa. Fiodorovas priverstas vieną valstiečių viršilą nubausti valstietį Poluniną, kad šis Fiodorovo „nepagerbęs“. Vyriausybės atstovas Nevieravas paaiškino Dūmai, kad vidaus reikalų ministerija jau įsakiusi ištirti minėtąjį atsitikimą ir, jei žemiečių viršininkas bus šias kaltas, tai ir bus nubaustas.

Birželio 17 d. posėdis.

Šioms dūmoms durimis V

mo baudžiamuosius straipsnius V Dūma priėmė be ginčų.

Birželio 19 d. posėdis.

Šiandien Dūma buvo skiriama išžiūrėti daugiau ne 30 įvairių įstatymų sumanymų.

Šiame posėdyje antru kartu buvo skaitomas valstiečių įstatymas. Šiek tiek ginčų sukėlė formula, kurią inėse Maklakovas. Ta formula sako, kad tos teisės, kurios dabar duodamos valstiečiams, esančios duodamos visiems valstiečiams, neskiriant jų klimes. Formulą Dūma priėmė.

Kitus sumanymus svarstant, beveik nebuvo ginčų.

Posėdžio dalykų sąrašas buvo dar ir vokiečių įstatymas, bet Dūma nespėjo jo priimti.

Laikraščiai iš Lietuvos.

Pagalvius guli pluoštas laikraščių iš Lietuvos ant mano stalo. Nepaprastas džiaugsmas. Juk tai pačios Lietuvos dalis. Rodos, jauti tos žemės kvapą.

„Dabartis“—taip pat atrodo, kaip kada „Viltis“; tas pats bendrumas visiems mūsų laikraščiams. Ir kalba ta pati, ir rašyba, ir straipsnių žinių tvarka. Vartai, toj pačioj vietoj įžangos staipsnis; toliau visa eilė korespondencijų—Biržai, Pasvalys, Raseiniai. Vis tos pačios slapyvardės: tai nesamų paukščių, tai negirdėtų sąvokų.

Skaitai, skaitai... taip ir šnara, rodos, Lietuvos girios, sklaidžias ištikėjęs ramumas pavasario darbų. Skleidžias akyse—nudegęs, tvirtais žingsniais bežengias, artojas paskui plūga; perkioji tarška staklės į jauną dainos taktą; už lango žvimbaitė; diemedžio kvapas, alyvos svyravimas pavasariu pasunkusios, saule išsilydusios.

Svaigsta galvoj—visokie balsai skamba aplinkui ir Lietuvos, ir Lietuvos, ir pati lietuvių kalba niekuomet taip negroja nežvilga, kaip pavasari.

Skaitai, nežinai ką be skaitas—visai kas kita kyla vaidintuvej... Ne tuoj turinys pažadina iš apspitusių ratų sapnų.

Lietuvoj visai dabar kitiškai neg prieš dvejus trejus metus. Perbaisus skirtingumas, kad, rodos, jis galėtų taip trumpam laikotarpe sustilti. Ir straipsnyje joks stilius negalėtų jo suglausti.

„Dabartis“ tik vienatinis laikraštis, kurį galį dabar skaityti lietuvis. Ir tai juk ne laikraštis, bet vokiečių vyriausybės oficiozas.

Įžengiamieji straipsniai H. G. r. tarytum kokio vokiečių gubernatoriaus parašyti. Kalbama į gyventojus, ir barama ir glóstoma jie esą priekambaryje to paties valdininko.

Straipsnyje „Nenusiminkime“ („Dabartis“ № 38, 20—V) barami žmonės, kam jie nerimastauja ir kaip drįstą kaltinti del atskirų kareivių prasižengimų, visą milijoninę armiją, kam skundžiasi, kad buvę atimta galvijų, javų, kad reikia tie patys kareiviai ir pas save laikyti. „Tu pasai lietuvi, dar nieko nežinai, prisidėjai, idant Lietuvą išvaikytų, vargavę, tai ar ne...“

darių gaudymo ir pažadėjimas už kiekvieną galvą po 1000 markių. Jeigu jau net tokių priemonių griežinasi, tai daug kas aišku.

Žmonėms užginta išeiti iš savo sodžių, peržengti valstiečių sienas. Bažnyčiosna žmonės įleidžiami su tam tikrais ženklais, į mugę taip pat. Privalomas paspartas su fotografija kiekvienam žmogui, vis viena ar jis namie sėdės ar norės kur išeiti. Ir paspartas išduodamas tik 3 mėnesiams. Kunigas bažnyčioje priverstas skelbti iš sakyklos visokius vyriausybės įsakymus, ir raminti žmones.

Laukų darbus įsakoma dirbti ir kiekvienam darbui paskirtas tam tikras laikas, ir visai Lietuvai tas pats, nežiurint nei oro, nei dirvos skirtingumų. Pavyzdžiui, pūdymas rugiams turi būti paruoštas lig liepos 15 d., o kviečiams lig rugpiūčio 15 d. Del mažiausio pavėlavimo—kalėjimas.

Žmogus sukaustytas galutinai. Tokia vergija pačioj Rymo imperijoje būtų atrodžiusi baisiausia.

Ar gali Lietuvoj dabar būti pavasaris ir nors kokia daina?

Ig. Jur.

Amerikos lietuvių peticija Taikos Kongresui.

Amerikos „Lietuvių Tautos Taryba“, rūpindamasi Lietuvos politikos reikalais, parašė peticiją į busimajį Taikos Kongresą, kurs, karui pasibaigus, svarstys ir spres taikos sąlygas ir nustatys kariaujančiųjų valstybių ir tautų santykius ir padėjimą po karo. Tautos Fondo sekretorius kun. F. Kemešis del tariamosios peticijos štai ką rašo š. m. „Darbininko“ 66-me numeryje, įžengiamajame straipsnyje—„Rašykite po peticiją“:

—Primename visuomenei vieną svarbų dar napabaigtą reikalą. Tai lietuvių peticija busimajam Taikos Kongresui, reikalaujanti, kad visa fotografijos Lietuva būtų po karo įjungta į vieną politikos kūną ir kad jai būtų suteikta plati autonomija.

—Apie 100.000 parašų po tą peticiją jau turime. Jei ne nerangumas, jei ne srovinė liga, jei ne užsipuldėjimas mūsų socialistų, būtume surinkę dusek tiek, o gal net trisysk tiek parašų. Šiaip ar taip, yra tikras faktas, kad daugelis Amerikos lietuvių, kurie galėjo ir turėjo pasirašyti, dar nepasirašė.

—Vis dažniau ir dažniau imama kalbėti apie taiką. Karas visus nuvargino ir atsibodo iki gyvo kaulo. Taika gali įvykti ir netrukus. Vos karui pasibaigus, turime pasiūsti žmogų su ta peticija į Europą. Peticija turės didelę svarbą ir tuo žvilgsniu, kad joje aiškiai pabrėžtas yra reikalavimas atsiskirti nuo Lenkijos. Štai Naujorko dienraštyje „The Sun“ (geg. 28 d.) randame žinutę, kad Rusijos biurokratų sferose esąs sumanymas po karo padėti Lenkijai suvienyti visas savo teritorijas, atiduoti jai ir Lietuvą, tik pareikalauti, kad Lenkija paskui nuo savęs duotų Lietuvai autonomiją. Mes žinome, kad mūsų tautai lenkų globa ir meilė. Kad tą pavojų atstumus, mes turime aiškiai parodyti pasauli, jog norim savo ateitį skyrium nuo lenkų statyti. Taigi visi, kas gyvas, prisidėkime prie tos peticijos. Peticijos lapų dar galima gauti pas Tautos Fondo sekretorių kun. F. Kemešį (50 W. 6 th str. So. Boston, Mass.).

—Dalyką gerai ištyrę patikriname, jog ta peticija nesipriešina Jungtinių Valsčių įstatymams; taigi ir dėjimą parašo, arba už parašų rinkimą negali būti jokios bausmės.

Tautos Fondo sekretorius

Kun. F. Kemešis.

Pačios peticijos, nei jos turinio nėsame skaitę nei aptikę mūsų gaudymuose Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Jonas.

Dabartinis Šelpimo Stovis ir Šelpimo Reikalas Lietuvoje.

Gauta per mūsų Kopenhagos korespondentą J. S. Red.

Pirmesniuose savo laiškuose rašiau, kad Lietuvoje, užėmus ją vokiečiams, buvo dvi generaliniai draugijos: 1. Šelpimo nukentėjusiems del karo Komitetas, kurio vedėjais yra p. Smetona ir kun. Dogelis ir 2. Piličių Komitetas, kuris susideda iš 24 visų Lietuvos tautų atstovų tarp kurių tečiau didžiuma narių ir visi vadovai yra lenkai. Abudu šiuodu Komitetu buvo pasilikusiu dar iš rusų laikų, buvo rusų užtvirtintu, ir vokiečių vyriausybė kol kas juodu abudu toleravo. Vokiečių vyriausybė vienok pačioje pradžioje apreiškė, kad ji visai siunčiamas į Lietuvą aukas norinti kontroliuoti maž daug taip, kad su jos žinia ir per ją eitų šelpimo draugijoms pinigai, kad su jos žinia ir jos nurodymu būtų perkami už tuos pinigus kiek galint. Vokietijos užsieniuose valgomieji daiktai ir paskui lietuvių ir k. atstovų, kaip va burgomistrų, parapijose kunigų, draug su vyriausybės atstovais, kad tie daiktai būtų žmonėms dalinami.

Gal vokiečių vyriausybė turėjo ir gerų norų, bet Lietuvos gyventojai, prie rusų pratę patys šelpimo dalykus tvarkyti, į tokį vokiečių pasiūlymą žiūrėjo nepasitikedami. Jie kalbėjo taip: „gerai, vokiečių valdininkai, kartu su mūsų atstovais tyrinėdami žmonių padėjimą, patirs, kurie turi kiek daugiau mantos, konfiskuos: žmonėms dalins duoną ir silkes, o ims iš jų parsiukus ir avi-niukus“.

Komitetai, ypač Piličių Komitetas, da buvo pradėję su vyriausybe dirbti, bet darbas nėjo, nes nerado žmonėse nei pritrimo, ne pasitikėjimo. Lietuviai dar kalbėjo vyriausybės atstovams, kad keliais skaitikais, kuriuos jie savo tarpe surenkia arba gauti iš šalties kur gauti, jie gal aprūpinti tik pačius sunkiausius žmonių vargus. Tokia prasmė kaip nori vokiečių vyriausybė, jie gautų darbuoties tik tada, jeigu turėtų iš kur nors didelę nuolatinę pašalpą, saky-sime po koki milijoną arba bent po ketvirtadalį milijono markių mėnesiui; šiaip būtų tik lašas didelio ežero vandenyje.

Vokiečių vyriausybė Piličių Komitetą iš dvidešimties keturių, kaip generalinį komitetą Vilniaus ir Kauno gubernijom, panaikino, pakeizdama jį tik keturiais žmonėmis: vienas lenkas, vienas lietuvis, vienas gudas (bielorusas) ir vienas žydas, ir pavesdamas jam, tam naujam komitetui, nebe visą Kauno ir Vilniaus gub., o tikslai Vilniaus miestą.

Veikiai atėjo eilė ir šelpimo komitetams. Tiesa, šelpimo komitetai nepanaikinti, bet jų darbas lokaliizuotas. Vilniaus komitetas gali veikti tik Vilniuje, Kauno Kaune, Šiauliuose, Lydos Lydoje, kas daugiausia, kiekvienas savo—Vilniaus, Šiaulų, Žemaičių ir Lydos apygardose.

Pasinatęs kovo mėnesio pabaigoje Beryne su lietuvių atstovu p. Stepučiu, aš jam pranešiau, kad Liet. Centr. Komitetas Šveicarijoje turi šiek tiek lešų, ir klausiau, kuo ir kaip jis galėtų Lietuvos vargšus sušelpiti?

—Labiausia, atsakė p. Stepučaitis,—dabar pavasari Lietuvoje trūksta gyvulių ir seklos. Tegų siunčia seklas apikričių (kreizų) viršininkams (amtmonams) ir parašo, kad išdalyti lietuviams, tai jie išdalys.

—O per Lietuvii Komitetą?

—Vilniaus Komitetas yra tik Vilniui, Kauno Kaunui ir t. t. Jiems galima pačta siūsti tik iki 800 markių ir tai ne taip Komitetams, o tik ju viršininkams, kaip privatiems žmonėms.

—O per Ost-Banką Vilniuje?

—Per banką galima siūsti ir didesnes sumas, bet tik privatiems.

nėms. Jei vyriausybė patirs, kad pinigai eina organizacijoms, gal (!) neleist.

Iš šito pasikalbėjimo buvo aišku, kad vokiečių vyriausybė mūsų komitetų generalinio darbo nepripažįsta, nori visus siunčiamuosius organizacijoms pinigus kontroliuoti, arba, da daugiau, nori šelpimą pati tvarkyti.

Cia aš pastebėjau, kad vokiečių valdžia su lietuviais elgiasi ne taip, kaip su kitomis tautomis. Kodėl, sakau, lenkai gali siųsti pinigus iš Šveicarijos Lenkų Vilniaus Komitetui? Kodėl žydai siunčia pinigus žydų komitetams?

Ponas Stepulaitis atsakė: „Kas lenkų komitetams įduoda pinigus (t. y. įduoda be valdžios žinios), tai yra „strafbar“ (užginta bausmė)“.

Pirm kelių mėnesių amerikiečiai siuntė per p. Gaigalačio rankas Lietuvos pavargėliams 1000 dolerių. Aš griežtai reikalavau, kad pinigai būtų įduoti ne kam kitam, kaip tik Lietuvių Komitetui. Klausiu p. Stepulaitį, kas atsitiko su tais pinigais? Sako:—Įdavėme Lietuvių Komitetui!

Patikėjas p. Stepulaitis žodžiais, bet man apie tuos pinigus iki šiol vis delto nėra aišku, nes vienas pasakymas su kitu kaip ir nesutinka.

Tokiu būdu mūsų šelpimo draugijos Lietuvoj išblaškytos. Susižinoti jos, žinoma susižino, bet viešas susižinojimas yra užgintas ir todėl yra sunkus. Kiek turėjo dar pinigų iš rusų laikų, tai tais ir gynėsi.

Man bebūnant Kaune, vokiečiai atvarė ten iš vienos parapijos nuo Ilukstos kunigą ir keliasdešimt žmonių. Nuvargę, sušalę, išalkę... Lietuvių Kauno Komiteto narys p. Banaitis padalino kiekvienam po du rubliu.

Nupirksi ką ir padalysi, tai bus tik tam tarpui, o gyvo pinigų ginties nuo alkio užteks mūsų žmogui ilgam,—sakė jis.

—„Na, na,—pastebėjo kitas komiteto narys, kun. Dambrauskis,—po du rubliu ar tik neperdaug; kažin kaip ilgai užteksime taip bedalydami; dar bus daugiau vargo, o ar greit iš kur daugiau pašalpos gausime, nežinia?“

II

Lenkai, kaip žinoma, turi savo generalinį komitetą Vevcy, Šveicarijoje, kuriam vadovauja lenkų mecenarai Sienkiewiczus, Paderewskis ir k. Ten plaukia visos aukos ir visos jų rinkliavos. Senąja nuomone lenkais daugumas suprasdavo ir lietuvius. Lenkai tai jautė ir bijodami, kad lietuviai neimtų šaukti pašalpos į pasaulį patys nuo savęs, žadėjo siųsti per Piliečių Komitetą Lietuvos vargšams po 50.000 frankų kas mėnuo. Kaip žadėjo, taip nuo rugpjūčio mėnesio pereitų metų ir siuntė ir iki dabar siunčia. Iš tų pinigų lietuviškai kalbančiosios visuomenės reikalams buvo skirta tik vienas trečdalis. Kaip žinia, vienok, Lenkų Vilniaus Komitetas lietuviams nieko nedavė, pamatuodamas tuo, kad reikalingi pašalpos lietuviai gali tiesiai kreiptis į jų Komitetą. Turėdama po 50.000 frankų iš Vevcy, be to, gaudama dar daugelį tiesių aukų, Lietuvos lenkų saujelė vartė diktoriais pinigais. Lietuviai pradėjo Lietuvos Lenkų Komitetą kaltinti, kad jis nevien tik savuosius t. y. lenkus, šelpia, nors pinigai yra skyriami visiems šalies gyventojams, bet dar už tuos, surinktus badaujančių pašalpai pinigus steigia Lietuvoje lenkiškas mokyklas, lenkiškas prieglaudas ir t. t., kurios turi aiškų tikslą lietuvius lenkinti.

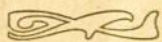
Budamas Šveicarijoje pirm poros mėnesių aš užėjau į Lenkų General. Komiteto biurą ir kalbėjau tuo dalyku su komiteto sekretoriumi dv. Osuchovskiu. Jis pasakė, kad dėl Lietuvos jie, kaip matote, turi gerų norų, pinigus siunčia žmonėms, kurie jiems rodo šį tinkamiausi, kaip antai: Viln. vysk. administratorius Michalkevičius ir k.; jei ten esą kokių vietinių nesutikimų, tai jie už juos

neatsaką; pagaliaus, jie darą taip, kaip jiems atrodo geriausia ir iš savo elgimosi ir iš pinigų skirstymo niekam neprivalą atsakyti.

Kalbėjau tuo dalyku su kitais Šveicarijos lietuviais, ir buvome besitaria, kad mes lietuviai prie lenkų arba lenkų vardu surinktųjų pinigų neturime jokios pretenzijos, tik tegu lenkai pasauliui neskelbia, kad jie dalį pinigų duoda ir Lietuvai, tegu geriau sako, kad duoda Lietuvoje gyvenantiems lenkams!

Lietuvių Generalis Komitetas Šveicarijoje, į kurį įeina ir daugumas Lietuvos dvarininkų, pradėjo tuo tarpu tarpininkauti, pradėjo su Lenkų Komitetu tarties, žadėjo dalyką pataisyti. Kiek pataisė, negavau patirti.

Paskaitės laikraščiuose, kad Popiežius paskyręs Lietuvai vargšams šelpti 10.000 lyrų, ir patyręs, kad pinigai yra pasiusti Gniezno arkivyskupui, aš rašiau Prūsų Lietuvos lietuviams atstovams pp. Stepulaitiui ir Gaigalačiui, kad jiedu teiktųsi apie tai pranešti Žemaičių ir Seinų vyskupijų administratoriams, kad šie pasirūpintų, kad ir tie pinigai nepatektų vienam pralotui Michalkevičiui ir Vilniaus Lenkų Komitetui. Po kiek laiko gavau nuo p. Gaigalačio atsakymą, kad rašęs tuo dalyku į Kauną ir gavęs iš Hindenburgo kancelerijos vedėjo Ludenburgo maž daug tokių atsakymą: kad pinigai, skiriami Lietuvos gyventojų pašalpai, bus suvartoti tik šelpimo reikalui, kad gal lenkai pirma ir vartodavę šelpimo pinigus savo tautiniams tikslams, bet dabar vyriausybė esanti šelpimo reikalus taip sutvarkiusi, kad tai daugiau nebepasikartotų.

Žinios.

PETRAPILIS.

Gr. J. Tolstojas laidotuvės. Birželio 19 d. palaidojo miesto galvos gr. J. Tolstojaus kūną.

Lydėjo jį ne tik giminės, bet daug jo pažįstamų draugų ir darbininkų. Laidojant buvo pasakyta prakalbų. Ypač jausmingai pasakė tramvajų tarnautojai ir darbininkai.

Pakelta tramvajų mokestis. Miestas pakėlė už važiavimą tramvajuose mokestį, bet galima numanyti, kad tuo toli gražu nepasieks tos sumos, kokią miestas norėjo gauti per šiu metų pusę.

Pirmutini dvi dieni davė gryo pelno 20.000—21.000 rublių vadinasi tik pusę laukiamosios sumos, kurią turėjo gauti miestas per dieną.

Trečioji diena davė dar mažiau pelno, vos tik 19.000 rublių.

Pabėgėlių grįžimas. Vidaus reikalų ministerija buvo užgynusi duoti pabėgėliams leidimus, važiuoti į netolimas nuo karo lauko gubernijas.

Dabar vyriausiojo štabo viršininkas pranešė vidaus reikalų ministerijai, kad į minėtąsias gubernijas gali važiuoti pabėgėliai tikslai išimtinai karo ir lauko darbams ir tai leidžiant vyriausybei.

Priešininko užimtųjų gubernijų pabėgėliams leidžiama važiuoti be savo šeimynų, o neužimtųjų gubernijų—su šeimynomis. Pabėgėliai, važiuojantieji lauko darbo, turi turėti tų gubernijų gubernatorių, kame gyvena, liudymus.

M. Yčas sugrįžo. Birželio 17 d. naktį (į 18 išauštant) sugrįžo iš užsienių Val. Damos delegacija, aplankiusi Angliją, Prancūziją ir Italiją. Su delegacija sugrįžo ir Val Damos atst. M. Yčas. Apie jo kelionę „Liet. Balse“ bus plačiau parašyta.

Kunigų šventimai. Birželio 19 d. J. E. Seinų vyskupas Karosas Petra-

lyje, savo namų koplyčioje įšventė kunigaikštis: Seinų vyskupijos dijakoną Sim. Draugelį ir Mogilevo vyskupijos dijak. Ant. Juočių;—subdiakonų Seinų seminarijos Joną Januškaitį.

SVETUR.

Pinigyno ministeris Londone. Rusų pinigyno ministeris išvažiavo—London. Birželio 13 d. jį priėmė pasikalbėti Anglų karalius.

Airių sukilimo atbalsiai. Birželio 13 d. Angluose prasidėjo Roberto Kezmento teismas, kurį kaltina už sukelimą Airių žemėje maišto. Kezmentas norėjęs įkalbėti airiams kariuomenės, patekusiems į vokiečių nelaisvę, kad jie prisidėtų prie vokiečių kariuomenės, ir paskiaus įsai atvežęs Airių žemėn ginklų ir tuo davęs pradžią sukilimui.

Anglų ir Švedu susitarimas. Anglai žiūrėdavo visus laiškus, siunčiamus Švedijon. Todel Švedai, nepatenkinti tokiu anglų pasielgimu, liovėsi siuntę į Anglų ne tik savus laiškus ir siuntinius, bet ir tuos, kurie eidavo iš Rusų. Galų gale abi valstybės sutiko atiduoti kilusį ginčą ištirti tarptautiniam trečiųjų teismui, kuris turėsias būti tuojaus po karo.

Vienok, pirma nei tirti tiesą trečiųjų teisme, šis pasielgimas turėsias būti peržiūrėtas anglų prizo teisme.

Švedai leidę išsiųsti tuos laiškus ir siuntinius, kuriuos jie buvo sulaukę, bet perspėjo, kad jie neleisias siųsti Šveduosna daugiau, kol nebus jiems galima susižinoti su vakarais.

Mainai belaisviai. Robertas Sesisis parlamente pranešė, kad vokiečiai sumažinę belaisvių maistą. Anglai kreipėsi per Amerikos pasiuntinį į Vokiečius raštu, kad jie paleistų belaisvius namon, jeigu jie neturi kaip reikiant kuo maitinti. Jeigu Vokiečiai neatsakysią per dvi savaites, tai ir anglų vyriausybė turėsianti aptarti vokiečių belaisvių padėjimą.

Sajungos valstybės ir Graikai. Graikų laivams, kuriuos sąjungininkai buvo sulaukę Aigipto uostuose leista vėl grįžti atgal.

Arabų sukilimas. Mekos šerifas sudaręs tris armijas, kurias pavedęs trims savo vyresniesiems sūnams. Viena armija, Faizalo vedama, apsupusi Medinos miestą, kita, Abdulo vedama, paėmus Taifą ir didesnę dalį jo kareivių, trečioji paėmusi Džedą ir visus jos kareivius ir batarėją armotų.

Šerifas liepęs nupiaustyti telegrafų vielas, sunaikinęs Gedžaso geležkelio stotis ir suardęs geležkelio vėžas 150 kilometrų ilgio, kad sutrukdžius turkų pagalbą.

KARAS.

Rusų šalyje Bukovinoje Rusai paėmė Kolomijos miestą ir priešininko stiprumas ir vakarus ir į pietų vakarus nuo jo. Paimta lig 2000 belaisvių, tik atvežtų į šį frontą. Dauguma belaisvių buvę girti.

Volinės apygardoje buvo narsių priešininko puolimų. Tarp Stireis ir Stochodo upių, Kapčės ir Zabaros kaimų apylinkėse sulauktyti priešininkų puolimai. Į pietų rytus nuo Kiselino atmušta priešininkų puolimų eilė. Priešininko linijos ir kolonos dideliais nuostoliais buvo vejamos atgal; bėgantieji kritę krūvomis, bet gavę pagalbos ir vėl puolė ir vėl buvo atmušami.

Zabilno Zatureco apylinkėje austrai, puolę didelėmis pajėgomis, buvo atmušti. Paimta nelaisvėn daugiau ne 700 žmonių ir atimta trys kulkosvaidžiai.

Į rytus nuo Ugrinovo kaimo (tarp

Lucko ir Gorochovo) naujos priešininko pajėgos buvo bepradedančios spausti rusus atgal. Tuo tarpu pulkininkas Korčenevas puolė su savo raitininkais priešininko sparną ir apkulęs jį padėjo pėstininkams. Čia paimta lig 800 belaisvių.

Mušyje apie Pečenižiną (į vakarus nuo Kolomijos) generolo Lečickio kariuomenė paėmė septynias armotas ir keturias šovinių dėžes.

Į birželio 19 d. takti vokiečiai leido gazų į pietus nuo Smurgainių ir, puolę apkasus, dalį jų buvo užėmę, bet tuojaus buvo iš jų išmušti.

Kaukazo šone. Į vakarus nuo Platano dešinijame Samsun-Darases upės krante rusai paėmė turkų stiprumą. Birželio 18 d. išnaktomis turkai puolė naujai užimtasias stiprumas, bet anėpuoliu jie buvo atmušti, palikdami daug užmuštų.

Čarocho upės viršutinėje dalyje rusai plačiai paėmė turkų sustiprintų apkasų. Paimta armotų, kulkosvaidžių, bombosvaidžių ir belaisvių—aficerių ir kareivių. Visi turkų anėpuoliai buvo atmušti.

Prancūzų šalyje. Į šiaurę ir pietus nuo Somos upės artilerijos šaudymo prancūzų ir anglų kariuomenės puolė vokiečius 40 kilometrų pločio tarpu ir užėmė pirmąsias pozicijas.

Į pietus nuo Somos atimti Depjero, Bekenkuro, Biusto ir Fe'o kaimai, ir prancūzai pasislinko priešakin tarp Erberkuro ir Aserviljes. Pirmą dieną paimta daugiau ne 5000 belaisvių. Tarp Lomos ir Aservilero sąjungininkai paėmė daug antrųjų linijų punktų. Čia atimta Frizų kaimas ir Avokuro giria. Per birželio 18 ir 19 d. paimta nelaisvėn daugiau ne 6000 kareivių ir apie 150 aficerių. Be to atimta armotų ir karo medžiagos.

Kairiajame Maaso upės krante vokiečiai smarkiai bombarduoja „304“ augštumą ir Mortomą.

Dešinijame krante prancūzai atėmė Tijomono stiprumas, kurios ejo iš rankų į rankas.

Anglų šone. Anglų šaudymas Prancūzų žemėje girdimas, net ir Angluose. Per 40 kilometrų nuo šaudymo drebą namai.

Didžiosios anglų armos ardo vokiečių stiprumas net lig trečiųjų linijų.

Rengdami puolimus, anglai, matyti, nori ištirti naują karo būdą. Iš pradžių smarkiai bombarduoja, o paskiau dideli žvalgų būriai bėga ištirti, ar labai suardytos vokiečių stiprumos. Šie būriai ima priešininkų belaisvius.

Toks karo vedimo būdas lemia anglams gerų rezultatų.

Į šiaurę nuo Somos upės anksti rytą anglai atkakliai puolė vokiečius. Prieš puolimą buvo smarkiai bombarduojamos jų stiprumos pusantros valandos.

Anglų štabas dar nepaskelbė šio puolimo smulkmenų, bet ir tai jau randame, kad anglų kariuomenė jau užėmusi keliose vietose pirmąsias vokiečių linijas ir paėmusi daug belaisvių.

Anglai, pasislinkę priešakin už pirmųjų linijų, paėmė du svarbių punktų Serą—į pietų rytus nuo Ebiuterno ir Montoboną į šiaurės rytus nuo Brejo.

Frikuras beveik apsiustas. Į šiaurę anglai iš dviejų pusių siaučia Gomkuro augštumą.

Matteo kaimas jau beveik visai anglų rankose.

Geras oras daug padedąs karo žygiams.

Belgų šone. Belgų artilerija vykusi šaudė priešininko batarėjas ir daromus apkasus. Smarkesnių šaudymų buvo Diksmiudo apylinkėje.

Italų šone. Tarp Adidžės ir Brentos italai pasiekė austrų stipriasias tranšėjas, kurios sustiprintos ypač artilerija ir kulkosvaidžiais. Taip pat italai slenka priešakin ir kitose fronto dalyse. Sugano slėnyje atimta Civorono kalno skliautai ir paimta 175 belaisviai ir ginklų.

Zelce, Montalkonės apygardoje, Italai atėnė „70“ ir „104“ augstumas. Paimta 660 belaisvių, temė skaičiuje 10 aficerių, ir ginklų.

„Vilijos“ fabrika.

„Vilijos“ bendrovė, išsikėlusius iš Vilniaus, apsisistoję Smolenske, kur pasistatė naują fabriką. Kaskart labiausiai ištraukdama į darbą karo reikalams, „Vilijos“ fabrika didina savo veikimą. Dabar naujoje fabrikėje dirba jau per 200 darbininkų. Reikalaujama dar nemaža: kalvių, tekorių, šaltkalvių, račių, stalių, maliorių, skardininkų (blekorių), katilių ir k. k. Daromos yra kariuomenės virtuvės, duonkepių pečiai, ratai ir t. t. Darbininkų uždarbis geras: mokama nuo darbo, nuo 3 iki 10 arba net ir daugiau rublių per dieną.

Visi „Vilijos“ darbininkai yra paliosuojami nuo šaukimo kariuomenėn. Pereinantieji iš kitų fabriku, jei buvo ankščiau palikti nuo mobilizacijos dėl karo darbų arba da nepašaukti, tas pačias teises pasilaiko ir „Vilijos“ fabrikėje. Pereinantiesiems reikia tik per 7 dienas nuo atsitraukimo iš senosios fabrikos įstoti į naują darbą ir pristatyti paliudijimas, iki kokių buvo paliosuotas nuo šaukimo kariuomenėn.

Karo vyriausybės užsakymais fabrika aprūpinta ilgam laikui.

„Vilija“ stengiasi sutraukti juo daugiausia savų žmonių, bet iki šiol daugiausia stelbiasi svetimieji.

Priimama darban nemaža paaukusių berniukų, kurie tokiu būdu mokosi amato jau uždarbiaudami.

Gyvenimo sąlygos Smolenske tokios, kaip ir kitur, nors lengvesnės, negu dideliuose miestuose. Paskutiniū laikui, kaip pradeda trūkti cukraus, mėsos, fabrika rūpinasi išgauti savo darbininkams tų produktų iš karo valdybos. Be to, steigama fabrikos darbininkų vartotojų bendrovė, manoma samdyti ir statyti darbininkams būti ir tt.

Derėtų mūš amatninkams pasinaudoti proga ir spiesties saviškių kuopon.

„Lietuvių Balso“ platintojai.

Viešpataujant dabar dvasios badui, spaudžintas žodis vienintelis ryšis gaivina ir jungia tautą vienybėn, kad geriau galėtų spirtis šių dienų vargams.

Dėlto „Lietuvių Balsas“ Petrapielyje gyvenančių lietuvių patogumui stengsis prie visų bažnyčių ir fabriku pasiųsti savo specialius laikraštinkus pardavinėti „Lietuvių Balsą“. „Lietuvių Balso“ laikraštinkai nešioja tam tikrą pilką kepurę, kurios lankas apvestas žalios, baltos ir raudonos spalvos juostelėmis. Kepurės priešakyje yra skardelė su parašu: „Lietuvių Balsas“, ant krutinės taip pat yra ženklas su parašu: „Lietuvių Balsas“ ir №.

Prašome lietuvių kurie dirba fabrikose pranešti mums atviruku kiek kurioj fabrikėje dirba lietuvių, kad mes galėtume žinoti, kur reiki siųsti vaikai platintojai.

Šiam reikalui mums trūksta vaikų nuo 12-17 m. Todėl kurie nori lengvai per mėnesį, užsidirbti 40-50r. prašome nelaukiant kreipties.

„Lietuvių Balso“ Administracijon susitarti.

„Lietuvių Balso“ Administracija Saperų g-lė № 9-9.

Redaktorius L. Noreika.

Leidejas Martynas Yčas.

Kareivis JUOZAS VAIKEVČIUS parą iš Vokiečių nelaisvės, Suvalkietis iš Virbailo, pranešu giminėmis ir pažįstamais kad gyvena: Petrograd, Нарв. заст. Новосивковская, домъ 9. 1120-2.

KASTANTINAS MARDOSAS, Kauno gub., Zarasų apsk., iš Salokų m., ieškau Tamošiaus ir Marijonos Mardosų. Petrograd, Кавалергардская ул. 20, кв. 89. 1345-1

PRANAS MAŽUOLIS, ieškau draugų pažįstamų ir tėvo Pranciškaus 54 m., motinos Marijonos 43 m., brolio Jono 18 m., Longino 12 m. ir sesers Veronikos 14 m., kas žino apie juos prašau pranešti. Petrograd, Нов. дер. Крупновская ул. д. 43 кв. 2. Францъ Фр. Мажолисъ. 1346-1

ROZALIJA MINIAUSKIENĖ ieškau S. Rutkausko iš Suvalkų gub., Udrijos valsč., Bernotikių kaimo. Гор. Воронежъ, Чижевское волостное управление, близъ городской скотобойни, домъ Борисова № 2. 1402-1

Kunigų domei!

Turiu pardavimui škaplierių pavieniui ir vertėivoms.

Гор. ТВЕРЬ, Красная Слабода 4-я д. № 40, Б. МАКСВИТИСУ. 1403-1

Kareivis K. MURZIUKAS gyvena: Петроградъ, Лейб-Гвардія, Финл. 3. б-нъ, 4 р. Г. 1 взводъ. 1404-1

PETRAS KUDUKIS, kareivis iš Kauno gub., Zarasų apsk., Oniško parapijos, Kurliandijos kiem., ieškau M. Šalčio ir B. Jankūno, Pandelio Staršinos, ir pažįstamų. Гор. Витебскъ, Бѣлостокская усиленная хлѣбопекарня, 2 взводъ. 1405-1

ANTANAS GERULIS Palėvenės par., Bajoriškių sod., ieško motinos ir pažįstamų. Петроградъ, Каменный ост. 2 Бер. Аллея д. 47

JUOZAS BAREIŠIS Barišių kaim., Zarasų ap., Kauno gub., noriu susirašinėti su giminėmis, draugais ir pažįstamais. Петроградъ, село Алексан. Глухой пер. № 3, кв. 8.

ANTANAS MILIUS Liepakių kaim., Krokialaukio gm., Kalvarijos ap. Suv. g. dabar gyvena Jaroslavlėje Ярославль, Романовская 44. Литовский Комитетъ. 1029-2

ANTANAS MIKOLIONAS iš Bauskės-Laukės. Salocių par., Panevėžio apsk., Kauno gub., ieškau giminių ir pažįstamų. Prašau atsilipti: Ярославль, Романовская 41. Литовский Комитетъ. 108P-3

MIKOLAS ČEPULIS Kauno gub., Švobiškio sod., ieško giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Симіоновская ул. д. 7 кв. 6 1

JURGIS MARCINKEVČIUS Butrimiškių kaim., Udrijos val., Kalv. p., Suv. g., ieško Martyno Kazlausko ir jo pačios Marcelės. Ramzай, Пензенской губ. 1007-2

LEVANORIJA ŽILINSKAITĖ Kauno gub., Šiaulėniškių val., Pušiniškių sod., ieško seserų, ir pažįstamų. Петроградъ, Воронежская ул. домъ 31 кв. 30 2

PETRAS STANIKAS Kauno gub., Palėvenės par., vien. Bėržišės, ieško tėvų, ir pažįstamų. Петроградъ, Масковское шоссе д. 74 2

VERONIKA TAMOŠIUNAITĖ iš Pailgio viens., Leliūnų parap., Ukmergės apsk., ieško brolio Jono ir giminių Adr.: Петроградъ, Захарьевская, д. № 15, кв. 16,

BARBORA KERŠIENĖ iš Rygos ieško tėvų: Jono ir Veronikos Kanišauskių ir brolių. Prašau atsilipti: Jaroslavl, Романовская 44, Литовский Комитетъ. 1090-1

JUOZAPAS ŠIMAS iš Kauno gub., Zarasų apsk., Pandėlio valsč., Meškėnų kaimo, ieškau žmonos ir tėvų, Stanislovo ir Onos Aglinskių iš to pat kaimo. Adr. Jaroslavl, Романовская 44. Литовский Комитетъ. 1088-1

MAGDALENA PLAKAUSKIENĖ iš Šiaulių m., ieškau seselių Barbaros Mendelienės ir Marijonas Dundulienės; abi iš Šiaulių m., kas apie jas žino, prašau pranešti: ст. Щелково Сѣв. ж. д., Гребневское волостное правление. 1112-1

VINCAS TRAŠKEIČIUS iš Raudondvario dvaro, Krenčinos par., Panevėžio apsk., ieškau tėvų, brolių, seselių, giminių ir pažįstamų. Prašau atsilipti: Москва, Литовское Вспомогательное О-во, Милютинский пер. 18, кв. 9. 1104-1

POVILAS SLIEKAS Kauno gub., Panevėžio apsk., Plėnavo valsč. iš Daukinių sod. noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Гор. Харбинъ 1-я Механическая ул. № 100 кв. 3. 1392-1

MARTYNAS SVIENČIONIS ieško sūnaus Mykolo iš Košedarių, Trakų apsk. Игумень, Минской губ. Литовский Комитетъ. 1393-2

Kareivis PRANCIŠKUS DRUMŽLIS iš Auriliskio esu: Тифлисъ, Михаловский пр. № 106 кв. 2 Малишевскому для П. Д. 1394-1

KAREIVIS JONAS ŽUKAUSKAS, ieškau tėvelių ir pažįstamų iš Čekų sod. Šiaulių apsk. Дѣйствующая армія 11 пѣх. зап. баталіонъ музыкантская команда. 1395-1

VLADAS LUKOŠEVIČIUS Kaltinėnų parap. Kauno gub., iš Labardžių kaimo, ieškau tėvelių ir sesučių. Vladas Lukoševičius 4558 S. Paulina Str. Chicago Ill Nort America. 1376-1

Kareivis ZENONAS MEILIŪNAS iš Kaupų sod. Kauno gub., prašau giminių ir pažįstamų rašinėti man: Дѣйствующая Армія 28 пархвая Арт. илл. бриг. 2 паркъ. 1377-1

VLADAS VARKALEVICIUS Kauno gub., Šiaulėnų parap., ieškau motinos levos, seserų iš Šiaulėnų m., žmonos, tėvo ir kitų giminių bei pažįstamų. Ст. Енакіево, Екатеринославской губ. Пос. Енакіево № 15, домъ Валченко, Антону Варкалевичу. 1378-1

MOKINĖ PETRONELĖ MIKNEVIČAITĖ ieškau savo giminių ir pažįstamų iš Marijampolės m. Тамбовъ, Литовская жен. гимназія „Žiburys“. 1379-1

JULIUS MIKALONIS iš Vilniaus gub. Trakų apsk., iš Vinšėnų dvaro, ieškau savo motinos, brolių ir sesučių. So Boiston mais. № 146, D. Str. America. 1380-1

MARTYNAS ŠIMAS iš Kauno gub. nuo Biržų, Vinkšinių sod., ieškau Stanislovo Jesikonies iš Mažutiškių. Петроградъ, Тихвинская ул. № 12-12. 1371-1

Ieškau savo sesers Petronelės Krikščioniūnės iš Rygos, Kazimiero Dukauskio ir Antano Smitkaus, taip pat iš Šiaulių. RAINA GRIGAITĖ Тверь Самарская 32. 1373-1

Ieškau savo brolio ADOMO KARDAITĖS iš Kuršėnų 53 m. ir Silvestro Jezauskio taip pat iš Kuršėnų. M. BUGAILA, Тверь, Самарская 32. 1374-1

BRANISLOVA FREIGUPAITĖ iš Garždžių, Emilija Janulaitė (gal Janulienė?) iš Laukuvos par. ir Alfonsas Janušis iš Laukuvos vartotojų d-Jos., — ieškom savųjų, giminių ir pažįstamų Лозово Поплавка Екатеринбург. губ. д. И. И. Розанова. 1375-1

VINCAS BIELEVIČIUS, ieškau sūnų Jono ir Klemenso Marijampolės apsk., Kvietiško valsč., iš Trobiškių sod. Игумень Мин. губ. Муравьевская ул. 66. I. Валайтису 1381-1

PRAN. STANIULIS, ieškau Juozo Mažeikos Betygalos valsč., Ilgižių sodž. Игумень Минской губ.. Муравьевская ул. 66. I. Валайтису. 1382-1

MARIJONA DRAUGELIENĖ iš Marijampolės prašo atsilipti vyrą Kazį Draugelį, gyvenantį Amerikoje Serantru Pa. Игумень, Минск губ. Малороссійская, Литовский Комитетъ. 1383-2

PRANAS STANIULIS, ieško Juozo Lukošiaus iš Geliavos dvaro, Eriogalos valsč. Игумень Минск. губ. Муравьевская ул. 66. I. Валайтису. 1384-1

Lietuvių Komiteto prieglauda Iguмене prašo atsilipti mergaičių tėvus: Juozės ir Anastazijos Gėnadu iš Vilžėnų valsč., Panevėžio apsk. Игумень, Минской губ. Муравьевская 66, I. Валайтису. 1385-2

STASYS PAŽERA, ieško tėvo Petro iš Budelių sodž., Gudelių valsč., Marijampolės apsk., ir dėdės Vinco Jurašiaus iš Grigaliūnų sod., abudu gyvena Amerikoje. Игумень Минской губ. Муравьевская 66. Станиславу Пожера. 1386-1

OLGA MOTUZEVIČYTĖ Kauno gub., Panevėžio apsk., Paberžės parap., ieškau tėvo Juozapo, draugų ir draugių bei pažįstamų. Prašau atsilipti: гор. Москва, Марьяна роша, за линією 6-го пробѣзда, д. № 10 (Ладилькина) 1387-1

ANTANAS REKLAITIS iš Putriešių Balbieriškio par.; Suvalkų gub., ieškau Glėnyčiūnų iš Mikosų Rumbonių par. Самара Предтеченская, убѣж. № 14. 1388-1

JONAS SKINDERSKIS, ieškau savo brolio Kazimiero, draugų ir pažįstamų iš Kauno gub. Panevėžio apsk., Salocių parap., Puodžių kaimo Тверь, Троицкая ул. 19 1389-1

JUOZAS RIMŠIUS iš Telšių, ieškau brolio pačios Sofijos. Смоленскъ, Б. Вознесенская д. Глинки № 20 кв. Мацкевича. 1390-2

JONAS KUNIGONIS iš Suvalkų gub., Marijampolės apsk., Skriaudžių par., ieškau seselės Mariukos Kunigonytės, giminių ir pažįstamų. Ст. Горбатовка, Моск. Ниж. ж. д., дер. Галушово, Ивану Кунигонису. 1413-4

POVILAS ŽEKONIS (vad. Lekačius) ieškau tėvo Kazimiero, motinos Viktorijos ir pažįstamų iš Kauno gub. Kupiškio m. Гор. Невель, Морская Крѣпость Петра Великаго, Петергофский участокъ № 4. 1414-2

ANTANAS DAILIDĖ, Suv. gub., Naumiesčio apsk., Kunigelių k., ieškau žmonos Marcelės, giminių ir pažįstamų. Шкловъ, Могил. губ. Литовский Комитетъ. 1415-2

JONAS STAŠYS iš Kauno gub., Kvetkų par., ieško brolio Branislovo, gyven. Rygoje, ir pažįstamų. Ст. Алмазная, Екате. г., Анненский рудникъ, главная контора. 1416-1

JUOZAS BURAKAS, ieškau seserų Stepanijos, Sofijos, tėvo ir motinos Burakauskų. Почт. ст. Лабинская, Куб. обл., Аптеркаский марг. Наслѣд. Кональнаго. 1417-1

ELZBIETA DIDŽIULIENĖ Suv. gub., Punksko parap., Seivų gm., Vaškinių kaimo, ieškau dukterų—Katrės 30 m. ir Rožės 19 m. Гор. Бузулук, Самар. губ., Овражная ул. № 29. 1428-2

EMILIJA ir ERNASTAS PUIGAI iš Kauno gub., Panevėžio apsk., Upytės m., ieškau savo tėvo Jono Puigio ir pažįstamų. Гор. Минскъ, Матвѣвская ул., домъ № 26. 1429-1

LIUDVIKA LAZAUSKYTĖ iš Kapčiamiesčio, seivų apsk., Suv. gub., ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų. Москва, Б. Грузинская ул. домъ № 14, кв. 4. 1430-1

MONIKA BLAŽEVIČIOTĖ iš Gelažūnų kaimo, ir Katarina Žeimukytė iš Vižonių k. abi Vilniaus gub., Jezno val., ieškom giminių ir pažįstamų. Москва, Большая Грузинская д. № 14, кв. 4. 1431-2

JONAS ŠIDLAUSKAS ieškau tėvų ir seserų: Onos, Emilijos ir pusbrolio Adolio Šidlausko, gyvenusio Rygoje 19 m. Петрозаводскъ, Олон. губ. Шуйское волостн. управление. 1432-2

Kareivis KAZIMIERAS VASAITIS, ieškau savo giminių ir pažįstamų iš Suv. gub. Marijampolės apylinkės. Гор. Полоцкъ, 131 жєлѣзнодорожная рабочая рота. 1433-1

ONA BALTRUŠAITIENĖ iš Veiverių val. Suv. gub., Varviankos kaimo ieškau savo vyro Jono Baltrušaitio 27 m. Ст. Стрыги Бѣларус. губ. Кнѣвѣвскій пер. домъ № 11. Нова. 1434-1

KAZIMIERAS AMBRAZIEJUS iš Kauno gub. Zarasų apsk., Skapiškio par., Krepių kaimo, ieškau sūnaus Petro 17 m. Ст. Молодечна (жел. дор.) мастеру А. Козловскому. 1435-3

ELŽBIETA BREŠKOČIA iš Kauno gub. Ukmergės apsk. Skapiškio par. Slabados viens. ieškau tėvo ir giminių. Жлобинъ, Могилевской губ. Кат. костель, Настоятелю пере дать Е. Брескусь. 1436-3

KAZYS GRYBULIS, sužeistas kareivis, ieškau tėvo Karoliaus ir brolių Juozo bei Stasių iš Kauno gub. Ukmergės apsk. Žemaitkiemio par. Mėrečiškių sod. iš ten pat giminių ir pažįstamų. Петроградъ, Васил. Остр. 21-я Линія, д. 8 кв. 2. Убѣжище. 1444-2

DAUNORAITĖ KSAVERA, Panev. apsk. Molainių kaimo, ieškau giminių ir pažįstamų Amerikoje: Kirdulio Juliaus iš Molainių kaimo. Panev. apsk., Rugštėlės iš Velžių kaimo, Panev. apsk., Vilkūno Adomo Panev. apsk. ir Rapševičiaus iš Kauno gub. Krekėnavos par., Graščių kaimo. Prašau atsilipti šiuo adresu: Petrograd Baskov per. 29-10. Amerikos Laikraščiai prašau šį skelbimą atsispausdinti. 1445-2

KARALINA RAIŠIOTĖ Kauno gub., Zarasų apsk., Rokiškio val. iš Voverių kaimo, ieškau brolio Benedikto, giminių ir pažįstamų. Петроградъ, 4 Рота, д. кв. 2. 1446

JONAS ŠIDLAUSKIS iš Žagarės m. ieškau Ievos Čerkauskytės, gyvenusios Rygoje, ir Juozas Krupšas iš Žagarės m. ieško taip pat Juozas Krupšo. Петроградъ, Лѣсной пр. 3-27. 1447-2

POVILAS GRIMALIS, kareivis iš Kvietinių kaimo, Garždžių parap., ieškau giminių ir pažįstamų čionai ir Amerikoje gyvenančių. Гор. Невель, Виленский Конскій за пась, 7-ое отдѣленіе (взводъ). 1406-1

BENEDIKTAS RAMANAUSKAS iš Šiaulių Kauno gub., ieškau savo žmonos Elenos ir vaikų: Onos 7 m., Pranciškaus 5 m. ir Antano 3 m. Kas žino apie juos, prašau pranešti: гор. Смоленскъ, Мѣстный военный лазаретъ ст. ун.-оф. Бенедикту Романовскому. 1407-3

JONAS DAUNORAS kareivis iš Panevėžio ir Justinas Keras iš Šiaulių apskrities, ieškome giminių ir pažįstamų. 1-ый Кавказскій пограничный 1-й пѣх. полкъ, 4-я рота, Ивану Давнору. 1408-1